FIL-QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

MAGISTRAT
DR. CAROLINE FARRUGIA FRENDO
B.A. (Legal and Humanistic Studies), LL.D.,
M.Juris (International Law), Dip. Trib. Eccl. Melit.

Rikors numru: 7/2018CFF

Bank of Valletta plc
Vs
Andrea Santonocito
Carmen Santonocito

Illum 21 ta' Jannar, 2020

Il-Qorti;

Rat **ir-rikors** tas-socjeta' attrici fejn talbet sabiex il-konvenuti jigu kkundannati li jhallsu flimkien, u in solidum, lis-socjeta' attrici s-somma ta' tmint elef, mitejn u tlieta u erbghin Ewro u seba' centezmi (€8,243.07) bilanc ghad-debitu fil-"Consumer Loan u Credit Card Loan Accounts", taghhom mal-Bank of Valletta p.l.c (Dok. "A" u Dok. "B1 sa B4") flimkien ma l-imghax ulterjuri mis-27 t'Ottubru, 2017 sad-data ta' l-effettiv pagament, liema Loans gew moghtija lilhom permezz ta' zewg skritturi private datati 18 ta' Settembru, 2007 (Dok. "C") u 1 ta' Marzu 2005 (Dok. "D").

U dan wara li jigi dikjarat illi sehhew wahda jew aktar mill-grajjiet imsemmija fl-iskritturi priviat hawn fuq indikati (Dok. "C" u "D") partikolarment, imma mhux esklussivament, billi l-konvenuti Andrea Santonocito u Carmen Santonocito (a) naqsu milli jhallsu l-pagamenti dovuti lis-socjeta' mittenti kif stipulate fl-imsemmija skrittura, u (b) kienu inadempjenti f'obbligi ohra minnhom assunti fl-istess skrittura

sopraindikata, u/jew (c) hemm bidliet materjali fic-cirkostanzi ta' l-istess konvenuti li jipperikolaw jew jaffettwaw hazing il-possibilita' tal-hlas lura tal-imsemmi debitu dovut lis-socjeta' attrici u b'hekk il-konvenuti iddekadew mill-beneficju tat-terminu u l-imsemmi debitu sar dovut fl-intier tieghu f'daqqa.

Bl-ispejjez inkluzi dawk ta' l-ittra ufficjali datata 30 ta' Awwissu, 2002 (Dok. "E") u tal-Mandat ta' Sekwestru li qed jigi pprezentat kontestwalment kontra l-konvenuti li huma minn issa ngunti sabiex jidhru ghas-subizzjoni.

Di piu, in vista tal-Ordni tal-Iffrizar mahruga kontra Andrea Santonocito u Carmen Santonocito, il-mittenti tinfurmahom li l-pagamenti minnhom mitluba jistghu jigu accettati mill-Bank biss wara li huma jottjenu d-debita awtorizzazzjoni mill-Qorti kompetenti.

Rat ir-**Risposta ta' Andrea Santonocito u Carmen Santonocito** fejn esponew bir-rispett:

1. Illi preliminarjament l-azzjoni attrici hija preskritta ai termini tal-Artikolu 2156(d), (e) u (f) tal-Kodici Civili ta' Malta.

2. Illi minghajr pregudizzju ghall-ewwel eccezzjoni tal-esponenti, is-socjeta' attrici trid tipprova kif waslet ghall-ammont minnha pretiz ta' tmint elef, mitejn u tlieta u erbghin Euro u seba' centezmi (€8,243.07) skond il-ligi.

3. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat in-**nota ta' Andrea Santonocito u Carmen Santonocito** fejn irrilevaw:

1. Illi b'referenza ghall-ewwel eccezzjoni taghhom fis-sens li l-azzjoni attrici hija preskritta ai termini tal-Artikolu 2156(d), (e), u (f) tal-Kodici Civili ta' Malta, l-esponenti jiddikjaraw permezz tal-prezenti nota illi din l-eccezzjoni qeghda bbazata fuq is-segwenti provi li jirrizultaw mill-atti odjerni:

a. “Dok B3” minn fejn jirrizulta li l-ahhar depozitu mill-esponenti fuq il-kont bankarju relattiv sar fid-9 t’April, tas-sena 2009;

b. L-esponenti Carmen u Andre Santonocito gew notifikati bil-kawza odjerna fl-1 ta’ Frar, 2018 u fit-3 ta’ Frar, 2018 rispettivament.

Marisa Debono, hija *relationship manager* Debt Management Department fejn tghid li sas-26 t’Ottubru, 2017 il-*credit loan* kien ta’ hamest elef, tlett mija sebgha u erbghin ewro u wiehed u tletin centezmu (€5347.31). Fuq il-*consumer loan* is-sinjur Santonocito kellhom elfejn tmien mija hamsa u disghin ewro u sitta u sebghin centezmu (€2895.76). L-imghax qieghed jizdied kuljum bir-rata ta’ 8%.

Rat illi l-kawza thalliet ghal-lum sabiex tigi deciza preliminarjament fuq l-ewwel eccezzjoni ghal dak li jirrigwarda l-preskrizzjoni ai termini ta’ l-Artikolu 2156 tal-Kapitolu 16 tal-Ligjjiet ta’ Malta u dan skond il-verbal ta’ din il-Qorti datat 20 ta’ Marzu 2018.

Ikkunsidrat:

Illi l-konvenuti ecepew fl-ewwel eccezzjoni taghhom li l-azzjoni kontra taghhom hija preskritta ai termini tal-artikolu 2156 (d) (e) u (f) tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta’ Malta. Illi fin-nota ta’ sottomissjoni tal-konvenuti (a fol 42) referew ghall-istess artikolu msemmi hawn fuq b’referenza ghal dawk id-dati fid-dokumenti esebiti f’dawn il-proceduri. Illi mid-dokumenti DOK B3 jirrizulta li l-ahhar depozitu sar fid-9 t’April 2009 u dawn il-proceduri infethu fit-3 ta’ Frar 2018. Illi ghalhekk skont dak li hemm fl-artikolu 2156 tal-Kap 16 allura din l-azzjoni hija preskritta wara li ghadda t-terminu ta’ hames snin. Illi minn naha tas-socjeta attrici rrispondiet li f’dan il-kaz mhux biss ma hux preskritt izda l-konvenuti naqqsu milli jimxu skont ma’ dak li hemm fl-artikolu 2160 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta’ Malta u ghalhekk l-ammont huwa dovut.

L-artikolu 2156 jghid hekk:

> ***2156.*** *L-azzjonijiet hawn taħt imsemmija jaqgħu bi preskrizzjoni bl-egħluq ta’ ħames snin:*

Illi bl-emendi li gew introdotti bl-Att numru 1 tal-2017 li dahal fis-sehh fit-tlettax (13) ta' Jannar tas-sena elfejn u sbatax (2017) dan l-Artikolu 2148 jrid jigi allaccjat mal-Artikolu 2160 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta li jaqra kif isegwi:

> *(1) Il-preskrizzjonijiet imsemmija fl-artikoli 2147, 2148, 2149,* ***2156*** *u 2157, m'ghandhomx effett jekk il-partijiet li jeccepuhom, ma jaghtux gurament minn jeddhom waqt il-kawza li mhumiex debituri, jew li ma jiftakrux jekk il-haga gietx imhallsa.*
>
> *(2) Jekk il-gurament jinghata mill-werrieta tal-persuna li taghha l-attur jippretendi li kien kreditur, jew minn ohrajn li l-jeddijiet taghhom gejjin minghand dik il-persuna, il-preskrizzjonijiet fuq imsemmija ma jkollhomx effett jekk huma ma jistqarrux li ma jafux li l-haga ghandha tinghata.*
>
> *(3) Fil-proceduri ghall-gbir ta' debiti li ghalihom hemm referenza fil-proviso ghall-artikolu 2156, meta parti taghti gurament li hija mhijiex debitur, din trid taghti ragunijiet ghaliex qed tqis lilha nnifisha li mhijiex debitur.*

Illi minn dak li jghid l-Artikolu 2160 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta is-sitwazzjoni inbidlet tali minn kif kien qabel ma dahlu fis-sehh dawn l-emendi. Illi f'dan il-kaz fejn qabel kellek l-attur li jaghti l-gurament decizorju lill-konvenut, illum huwa l-konvenut innifsu li minn jeddu jiehu l-gurament. Din il-Qorti taghmel referenza ghas-sentenza moghtija mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili nhar is-16 ta' Frar, 2018 fl-ismijiet **P & S Limited (C-4860) et -vs- Noel Zammit et** fejn dwar il-kambjament fin-nozjoni tal-gurament decizorju nghad is-segwenti:

> *'12. Din ix-xorta ta' duttrina illum ma jidhirx li ghadha applikabbli sa fejn jirrigwarda l-artiklu 2160 tal-Kodici Civili kif emendat. Dak li kien gurament decizorju, illum, mhux bil-fors baqa' decizorju. Jista' jkun li gie rez fi prova bhal kull prova ohra insostenn jew in kontradittorju tal-pretensjoni fil-kawza.*
>
> *13. Fl-ewwel lok, fejn qabel kien ikun il-kreditur li jirreferi l-gurament decizorju lid-debitur konvenut fil-kawza, is-sitwazzjoni llum hi, li galadarba eccepita l-preskrizzjoni brevi jew partikulari, huwa l-konvenut li jrid minn jeddu jghid bil-gurament waqt il-kawza, li ma jafx li hu debitur (ara artiklu 2160(1) tal-Kodici Civili). Ghalhekk il-figura passiva tieghu fil-ligi kif kienet qabel, giet sa certu punt, trasformata f'wahda attiva bil-ligi kif inhi llum. L-unika differenza li tezisti llum fl-artikolu in kwisjtoni, hija dik bejn djun ordinarji u dawk dovuti lill-Gvern kif imsemmija fil-proviso tal-artikolu 2156 tal-Kodici Civili. Fil-kaz ta' debiti imsemmija fil-proviso, id-debitur irid jaghti r-ragunijiet ghalfejn ma ghandux ihallas, mentri f'debiti ohrajn din il-kwalifika ma hiex mehtiega, anke, kif ser jinghad, il-kontro-ezami tad-debitur xorta jista' jsir.'*

Illi ghalhekk dak li hemm fl-Artikolu 2160 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta jitlob ferm aktar milli dak li kien hemm qabel li sempliciment jinghad li ghaddew il-hames snin. Illi f'dan il-kaz il-konvenuti kull ma' ghamlu referenza kien biss ghal zewg dati ta' meta sehhew l-ahhar pagament u dak meta infethet il-kawza. Illi apparti dak li hemm f'dan l-artikolu 2160, is-socjeta' attrici kienet ukoll baghtet ittra ufficjali a bazi tal-artikolu 166A tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta fit-30 t'Awwissu 2012 fejn l-intimati rrispondew ghaliha fil-11 ta' Settembru 2012. Illi madankollu sabiex jirrikjedi li l-intimat jipprevalixxi ruhu mill-preskrizzjonijiet brevi jew partikolari u dan skont ma hemm fl-artikolu 2160 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta jrid jaghmel dawn iz-zewg affarijiet:

(i) jixhed minn jeddu u

(ii) jaghti l-gurament waqt il-kawza li ma hux debitur.

Inghad mill-Qorti ta' l-Appell nhar is-26 ta' Jannar, 2018 fl-ismijiet **Bottega Del Marmista Ltd -vs- Paul Mifsud et** li

> *'Il-preskrizzjonijiet imsemmija fl-artikoli 2147, 2148, 2149,* ***2156*** *u 2157 m'ghandhomx effett jekk il-partijiet li jeccepuhom, meta jinghata lilhom il-gurament, ma jistqarrux li mhumiex debituri, jew li ma jiftakarx jekk il-haga gietx imhallsa'.*
>
> *Bl-emenda li saret bl-Att 1 tal-2017 il-legislatur impona fuq il-konvenut l-obbligu li jiehu l-gurament u fin-nuqqas il-konvenut ma jkunx jista' jiehu beneficcju mill-preskrizzjonijiet qosra. Ovvjament,i l-konsegwenzi legali li zviluppaw mill-gurisprudenza dwar il-gurament decizorju li ssemmew mill-ewwel qorti f'pagni 19 u 20 tas-sentenza, kienu japplikaw f'xenarju partikolari cjoe' meta l-attur jaghti l-gurament lill-konvenut. Fil-kaz in ezami l-konvenuti xehedu minn jeddhom. 'Il fatt li hi l-ligi li timponi fuq il-konvenut li jixhed biex ikun jista' jinvoka l-preskrizzjonijiet qosra, ma jbiddel xejn. Ghaldaqstant, illum irrispettivament x'jixhed il-konvenut minn jeddu meta jiehu l-gurament kontemplat fl-artikolu 2160 tal-Kodici Civili, l-attur ghandu kull dritt li jaghti prova li kien hemm interruzzjoni jew rinunzja ghall-preskrizzjoni. Din kienet wara kollox ukoll il-posizzjoni qabel l-emenda tal-artikolu 2160 tal-Kodici Civili meta l-konvenut kien jaghzel li jixhed minn jeddu.'*
>
> *Qabel l-introduzzjoni tal-emendi l-pozizzjoni kienet differenti fejn '... Jekk l-attur jaghzel il-mezz tal-gurament, u l-konvenut ikun halef skont il-ligi, l-attur ma jkunx jista jaghzel mezz iehor, billi meta l-kreditur jitlob li jinghata lid-debitur il-gurament, dan ifisser li hu qieghed jirritjieni bhala ammissibli l-preskrizzjoni eccepita u li ma kienx hemm sospensjoni jew interruzzjoni taghha, u li jrid jipprova l-mezz estrem tad-dilazzjoni tal-gurament. B'dan il-mezz huwa jkun qieghed jirrimetti ruhu fil-kuzjenza tad-debitur.'*

Illi ghalhekk mill-insenjament ta' dawn is-sentenzi hawn fuq kwotati u dak li hemm fl-istess artikolu 2160 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta, l-intimati m'ghamlux dak mitlub u cioe' li xehdu minn jeddhom li l-ammont ma kienx dovut. Illi ghalhekk din l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni ma tistax tigi milqugha u ghalhekk qieghda tigi michuda.

Decide

Il-Qorti,

Wara illi rat il-provi kollha prodotti quddiemha,

Wara illi rat in-noti ta' sottomissjonijiet ta' l-abbli difensuri taz-zewgt partijiet;

Qeghda **tichad** l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuti Andrea u Carmen Santoncito ghal dak li jirrigwarda l-preskrizzjoni kif sollevata minnhom ai termini ta' l-Artikolu 2156 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta u tghaddi sabiex tkompli tisma' l-kawza fuq il-mertu taghha.

L-ispejjez jigu decizi mas-sentenza finali.

Dr. Caroline Farrugia Frendo
Magistrat

Nadia Ciappara
Deputat Registratur